

Avelsarbete, en uppgift för alla som håller highland cattle!

Vår ras har ju som kännetecken att vara bra betesdjur och goda grovfoderomvandlare. Vidare, att djuren är friska, kalvar lätt och har ett gott lynne. Variationer finns naturligtvis mellan individer och det är ju genom att utnyttja variationerna som vi kan styra aveln i en viss riktning.

Avel inträffar ju i den stund kossan brunstar och blir betäckt! Parningen resulterar i en avkomma med föräldradjurens gener och egenskaper. Om avkomman är sämre än rasens medel och så småningom slaktas är ingen skada skedd, men om den i sin tur tillåts föröka sig kan det lätt leda till en för rasen dålig utveckling. Om däremot avkomman blir bättre än rasens medel skall den ju få föröka sig och sämsta djuret i besättningen istället gå till slakt! Detta är ett gångbart synsätt i såväl små som stora besättningar.

Tjuren i besättningen är viktig, hans gener finns ju alla kalvarna varesig dom är 2 eller 30, så det gör valet av tjur till en nyckel i avelsarbetet. Tjuren skall vara bättre än huvuddelen av korna i besättningen för att höja standarden. En bra tjur är sällan för dyr i inköp och blir på lite sikt billigare än den sämre som var billigare vid inköpstillfället! Så småningom blir ju alla djur slaktdjur. Det är inte orimligt att tro att en bra tjur kan göra skillnad i klassningen av slaktkroppen från O- till R- det skulle med dagens priser på köttet göra en skillnad i storleksordningen 6-700:- per djur. Då är det rätt lätt att inse att en något dyrare OCH bra tjur snabbt betalar sig!

Var skall jag då hitta bra djur? Är stamboksförda djur en garanti för bra djur?

Stambokföringen är ingen absolut garanti för att djuret är bra, utan klargör egentligen bara djurets härstamning och att det är renrasigt. Men man kan på goda grunder anta att det är lättare att hitta bra djur bland dom stambokförda än bland dom som inte är det! Det utesluter inte att det kan finnas utmärkta djur som av någon anledning inte finns med i stamboken. Men rådet måste ändå bli att om man står i begrepp att skaffa livdjur så skall man vända sig till en säljare som har stambokförda djur.

Den tjur som man kanske står i begrepp att köpa, hur skall den vara/se ut ? Då kan det vara lämpligt att titta lite kritiskt på sina kor....vad är det som är bra och vad är det som kunde vara bättre ? Om man tycker sig se att något fattas vad gäller exteriör, muskulatur o.s.v., gäller det att försöka hitta en tjur som har bristerna hos korna som sina starka sidor! Kanske låter svårt, men en början på denna resa är att titta på så många djur som möjligt och inte bara dom egna.

I en liten besättning kan man ju överväga möjligheten att seminera sina kor. Det behöver inte vara särskilt svårt. Man måste naturligtvis kunna se när kossan el kvigan är brunstig. Våra djur visar oftast brunst väldigt tydligt. Dessutom måste man ha en trång fälla av något slag där kossan kan insemineras. Växa Sverige står till tjänst med rådgivning hur det skall vara anordnat. Utbudet av semintjurar är inte stort i Sverige men det finns åtminstone ett par stycken som troligen skulle höja standarden i de allra

flesta besättningarna. Avelsgruppens mål är att det på sikt skall finnas fler tjurar att tillgå i semin, antingen genom import av sperma och/eller att några bra tjurar tappas på sperma här i landet.

En highland med bra exteriör o gott lynne är ett minst lika bra betesdjur som en dålig highland!

Avelsgruppen/Åke Lyberg